

Belügyminisztérium
III/5. Osztály

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

TÖRÖLVE!
A minősítést megszüntette:
Dr. Hellebrandt László
Beosztása: IH ny. ezr.

Ikt.sz.: 98-R-425-3/87.

1 ..... 2 ..... sz. pld.

2001 07. 04.

Törlés hitelül:

EE

Belügyminisztérium III/5. Osztály

Vezetőjének

2/1987.

..... sz.

Intézkedése

az állami, szolgálati titkok rejtjelzéssel történő
védelméről és a rejtjelző munka működési rendjéről

Budapest, M á j u s 1 - é n .

A Belügyminiszter elvtárs 08/1973. számú utasítása alapján a
BM. III/5. Osztály területén a vezetékes és vezeték nélküli
hírközlő eszközökön továbbított állami, szolgálati titkot
tartalmazó közlemények rejtjelzéssel történő védelmét az alábbi
pontok szerint szabályozom:

- I. Általános rendelkezések
- II. A rejtjelző munka szabályozottsága, szervezete
- III. Személyügyi előírások
- IV. Rejtjelző eszközök
- V. Általános biztonsági előírások

- VI. A rejtjelzéssel kapcsolatos okmányok, anyagok kezelése és ügyvitele
- VII. A rejtjeltáviratok feldolgozásának alapelvei
- VIII. A rejtjelző munka ellenőrzése
- IX. Egyéb előírások

I. Általános rendelkezések

1. Az Együttműködő Rádióelhárító Szolgálatok (a továbbiakban RESZ-ek) rejtjelkapcsolata abból a célból van megszervezve, hogy biztosítsa a RESZ-ek, felderítő központok, iránymérő állomások, közeliiránymérő egységek irányításának fedését, operativitását, a továbbított közlemények védelmét.
2. E cél érdekében az állami és szolgálati titkot, operatív adatokat tartalmazó közlemények, táviratok a vezetékes és vezeték nélküli hírközlő eszközön csak rejtjelezve továbbíthatók.
A közlemények, táviratok jelzése: "Titkos", "Szigoruan titkos".
3. A rejtjelösszeköttetés biztonsága érdekében, amely egyrészt az információk, másrészt a rejtjelző berendezések kriptográfiai ellenálló képességének védelmét szolgálja, be kell tartani:
  - 3.1. A rejtjelzett összeköttetések biztonságára irányuló szervezési és technikai rendelkezéseket, amelyek a jelen Intézkedésben és az 1. sz. mellékletben vannak meghatározva.

- 3.2. A legszigorubb konspirációt a rejtjelösszeköttetés megszervezésekor és üzemelésekor.
4. A rejtjeles kapcsolatok működését - az OR értesítése mellett - az Osztály Vezetője engedélyezi.

II. A rejtjelzési munka szabályozottsága, szervezete

1. A BM. III/5. Osztály Központi Rejtjelző Szerve (a továbbiakban: KRSZ) az Osztály rejtjelző munkájának legfelsőbb irányítója, amely szervezetileg az Osztály Vezetőjének van alárendelve, rejtjel-szakmai felügyeletét az Országos Rejtjelközpont (a továbbiakban: OR) gyakorolja.
2. Alapvető feladatai:
  - 2.1. Megszervezni, biztosítani a rejtjelzéssel történő gyors, biztonságos információ cserét a rádióelhárító szolgálat és a Koordinációs Apparátus, valamint a RESZ-ek, a felderítő központ és a hozzátartozó iránymérő állomások, továbbá a közeliránymérő egységek egymás és a harcálláspont között;
  - 2.2. A rejtjeles kapcsolattartás helyi biztonsági követelményeinek, szabályainak az OR-al egyeztetett kidolgozása, azok végrehajtásának ellenőrzése;
  - 2.3. Betartani és betartatni a rejtjelző eszközök rendelkezés szerinti használatára, őrzésbiztonságára vonatkozó előírásokat;

- 2.4. A rejtjeles összeköttetéshez szükséges eszközök az OR-tól történő igénylése minden év május 1-i határidővel, a rejtjelző szolgálatok, szervek ellátása rejtjelzési eszközökkel, kulcsokkal, dokumentumokkal a rejtjelzési munkájuk biztosítása céljából;
  - 2.5. A rejtjelzéssel kapcsolatos ügyviteli munka előírás szerinti végzése és ellenőrzése;
  - 2.6. Az alárendelt rejtjelző szervek rejtjelszakirányítása, szakellenőrzése;
  - 2.7. Az ellenőrzési jegyzőkönyvben rögzített dekonspiráció, állami-, szolgálati titoksértés kivizsgálása és erről az OR értesítése;
  - 2.8. Az OR számára a szakfelügyelet ellátásához szükséges feltételek biztosítása;
  - 2.9. Az Osztály rejtjelzési munkájáról évi jelentés elkészítése és elküldése az OR-nak minden év december 15-ig;
3. A BM. III/5. Osztály területén a rejtjelösszeköttetést Rejtjelző Szervek (a továbbiakban RSZ-ek) biztosítják, amelyek rejtjelszakmai szempontból a KRSZ alá vannak rendelve.
- 3.1. Az RSZ-ek alapvető feladata, hogy a vezetékes és a vezeték nélküli híradó eszközökön továbbítandó titkokat, szolgálati közleményeket rejtjelzéssel megőrizzék.
    - 3.1.1. Munkájuk során be kell tartaniuk:
      - Az Intézkedés és mellékletei, valamint az 1. sz. mellékletben felsorolt vonatkozó instrukciók, utasítások előírásait;

- A rejtjelző munka viteléhez, a technikai berendezések működéséhez szükséges eszközök, rejtjelkulcsok, dokumentumok a KRSZ-től történő igénylését;

3.1.2. Az állami, szolgálati titkok, szolgálati közlemények rejtjelzéssel történő védelme érdekében az RSZ Vezetője köteles biztosítani:

A rejtjelző munka biztonságos ellátása érdekében: a rejtjelzők kiképzését és továbbképzését a rejtjelző eszközök használatára, kezelésére, a biztonsági rendszabályok ismeretére;

A használatban lévő rejtjelző gépek üzemkész állapotban való tartását;

A rejtjelző eszközök biztonsági felszerelésekkel ellátott, elkülönített helyiségben való elhelyezését;

A KRSZ számára a rejtjelszakmai irányítás, ellenőrzés ellátásához szükséges feltételeket.

3.2. Az Osztály területén működő RSZ-ek:

- ARSZ - Az "A" alosztályon, a felderítő központban működő RSZ;
- BRSZ - A "B" alosztály területén, az Osztály rejtjelzője, aki a nemzetközi rejtjelösszeköttetést bonyolítja le;
- CRSZ - A "C" alosztály területén a közelíránymérő egységek, valamint a 421, 422, 423-as íránymérő állomások;

III. Személyügyi előírások

1. A KRSZ Vezetője az Osztályvezető által kinevezett személy. A KRSZ Vezető alárendeltségébe tartozik a KRSZ előadó, aki a KRSZ szervezési, rejtjelszakmai munkájának irányítását és összefogását végzi.
2. Az RSZ vezetői feladatokat a mindenkor kinevezett alosztályvezetők, vagy helyetteseik látják el.
3. Rejtjelzői munkába való bevonás, a rejtjelzői módszerek és eszközök megismertetésének rendje:
  - 3.1. A szakmai (rejtjelzői) területekre kerülő próbaidősekkel "Titoktartási Nyilatkozat"-ot kell aláírni.
  - 3.2. Minden személy részére, aki közvetlenül nem végez rejtjelzői munkát, de valamilyen formában kapcsolatba kerül rejtjeleszközökkel, rejtjeldokumentummal "Betekintési Engedély"-t kell kitölteni.

Az osztályvezető és helyetteseik, az alosztályvezetők és helyetteseik, valamint az iránymérő állomásvezetők részére "Betekintési Engedély"-t nem kell kiadni.
  - 3.3. A rejtjelző berendezések üzemeltetésére, karbantartására kijelölt mérnöki, technikai állomány részére "Javítási Engedély"-t kell kiállítani.
  - 3.4. Rejtjeles összeköttetést csak az a hivatásos állományban lévő végezhet, aki ehhez osztályvezetői engedéllyel és "Működési Engedély"-lyel rendelkezik.

"Működési Engedély"-t csak a rejtjelző berendezés működése, a hozzátartozó instrukció, rejtjelzési módszer megismerése és ezek alapján sikeres rejtjelző vizsga letele után lehet kiadni.

- 3.5. A "Titoktartási Nyilatkozat"-ok aláíratásáról, a "Betekintési, Javítási, Működési Engedély"-ek kiadásáról az RSZ Vezetője és a KRSZ Vezetője, illetve a KRSZ előadó gondoskodik.
  - 3.6. A "Betekintési, Javítási, Működési Engedély"-ek csak "Titoktartási Nyilatkozat"-tal együtt érvényesek.
  - 3.7. A fent említett rend szerint kiadott engedéllyel, illetve titoktartási nyilatkozattal nem rendelkező személyeket a rejtjelzői berendezésekkel, a hozzá tartozó technikai és kulcsdokumentációkkal és a megfelelő instrukciókkal megismertetni tilos.
4. Rejtjelzői feladattal megbízott személyeknek tilos:
- 4.1. Rejtjelzői beosztásba helyezését /megbízását/ illetéktelen személyekkel közölni.
  - 4.2. Rejtjelző eszközökről és eljárásokról, valamint minden rejtjelzést érintő kérdésről - az illetékes előljárót kivéve - bárkinek tájékoztatást adni.
  - 4.3. Rejtjelezve továbbított közlemények tartalmát illetéktelennek elmondani, vagy ismertetni.
  - 4.4. Bármilyen rejtjelző eljárást magáncélra felhasználni.
5. A Titoktartási Nyilatkozattal, Betekintési, Működési vagy Javítási Engedéllyel rendelkezőkről a KRSZ-nél nyilvántartást kell vezetni és az abban történt változásokról /létszám/ az OR-t a KRSZ éves jelentésében tájékoztatni kell. A szükséges engedély űrlapokat minden év május 1-ig kell az OR-tól írásban igényelni.

IV. Rejtjelző eszközök

1. Rejtjelző eszköznek tekintendő minden olyan technikai vagy egyéb eszköz, segédlet, amelynek segítségével nyílt szöveg /állami-, szolgálati titkot tartalmazó szolgálati közlemény/ ugy alakítható át, hogy azt a használt eszköz és kulcs birtoklása nélkül senki ne érthesse meg.
2. A rejtjelző eszközök és rejtjelzési módszerek államtitkot képező anyagok.
3. Rejtjelző eszköznek tekintendők:
  - 3.1. Átkulcsoló eszközök és kulcsok;
  - 3.2. Fedőeszközök és kulcsok;
  - 3.3. Rejtjelzőgépek és speciális tartozékai;
  - 3.4. Minden egyéb olyan eszköz és berendezés, melyet az OR rejtjelző eszköznek minősít.
4. A rejtjelző eszközökkel azonos elbírálás alá esnek:
  - 4.1. A rejtjelző eszközök leírása és használati utasítása;
  - 4.2. A rejtjelzési módszerekről, gépekről, berendezésekről készült leírások, vázlatok, tervek;
  - 4.3. A rejtjelző szervek felépítésének, működési rendjének leírása;
  - 4.4. A rejtjelzéssel kapcsolatos levelezések, jelentések, átiratok, naplók, jegyzőkönyvek;

- 4.5. A rejtjelzésre kerülő szolgálati közlemények;
  - 4.6. A rejtjelző eszközök nyilvántartása.
5. Az Osztály területén csak az OR által kiadott vagy véleményezett rejtjelző eszközöket szabad rendszeresíteni.
- 5.1. Rejtjelző eszközöket csak az OR által kiadott, véleményezett vagy tudomásul vett használati utasítással együtt szabad használni.
Enélkül eszközöket a rejtjelzői munkában alkalmazni tilos!
  - 5.2. A rejtjelző eszközökben és használati utasításokban változtatást eszközölni, valamint rejtjelző eszközöket sokszorosítani az OR engedélye nélkül szigorúan tilos!
  - 5.3. Rejtjelző eszközöket minden év május 1-ig kell az OR-tól írásban igényelni. (Ha eszközigény nincs, azt is jelezni kell.)
  - 5.4. Az Osztály területén lévő rejtjelző eszközök az OR felé elszámolás tárgyát képezik.

V. Általános biztonsági előírások.

1. A rejtjelző szerveket biztonsági felszerelésekkel ellátott, elkülönített helyiségben kell elhelyezni.
2. A rejtjelző helyiségek, eszközök védelmét a következő különleges rendszabályokkal kell biztosítani:
  - 2.1. A rejtjelző helyiségbe - amennyiben ott munka folyik, vagy a rejtjelző eszközök nincsenek elzárva - a belépés csak a következő személyeknek engedélyezett:
    - 2.1.1. Irányítási és ellenőrzési joggal rendelkezőknek
      - Osztályvezető és helyettesei,
      - RSZ Vezetők és helyetteseik, iránymérő állomásvezetők,
      - KRSZ Vezető és a KRSZ előadó
      - OR beosztottai.
    - 2.1.2. Az oda beosztott állománynak:
      - "Titoktartási Nyilatkozat"-ot aláírt próba-idősek,
      - "Betekintési, Javítási, Működési Engedély"-lyel rendelkezők,
    - 2.1.3. Továbbá mindazon személynek, akivel osztályvezetői, osztályvezető-helyettesi, illetve RSZ Vezetői engedély alapján, hivatalos tevékenység végzése, valamint takarítás, karbantartás céljából a KRSZ "Titoktartási Nyilatkozat"-ot iratott alá.

- 2.2. Az épületet vagy rejtjelző helyiséget állandóan őrizni kell, a rejtjelző helyiségek ajtajait, ablakait ráccsal, biztonsági zárral kell ellátni, a belátás ellen védeni kell, a bejárati ajtón "Tilos a belépés" feliratu táblát kell elhelyezni.
- 2.3. A rejtjelző eszközöket munkaidőn kívül, a tartalék, illetve nem üzemelő rejtjelző berendezéseket, tartalékalkatrészeket csak biztonsági zárral felszerelt, bezárt, lepecsételt páncélszekrényben vagy falakattal ellátott, zárható ládában szabad tárolni a raktárban vagy azokban a helyiségekben, ahol a berendezés egyébként üzemel.
- 2.4. A rejtjelző helyiségen kívül tilos a rejtjelző berendezéseket, "Szigoruan titkos" minősítéssel ellátott szerkezeti egységeket felügyelet nélkül hagyni, illetve telephelyen parkoló lezáratlan, lepecsétetlen gépkocsikban tárolni.
- 2.5. "M" helyzet esetén a rejtjelző eszközök őrzésére, védelmére az Intézkedésben meghatározottak a mérvadók. Amennyiben a rejtjelző munkát tábori körülmények között végzik, a rejtjelző munkahelyek és eszközök állandó, közvetlen személyes őrzését úgy kell megvalósítani és olyan elhelyezést kell biztosítani, amely kizárja illetéktelen személyek hozzáférhetőségét a rejtjeltitokhoz.
- 2.6. A rejtjelző eszközök megsemmisítése
- 2.6.1. A rejtjelző berendezések megsemmisítését oly módon kell megoldani, hogy a berendezés egységeinek, alkatrészeinek hovatartozását ne lehessen megállapítani.

A rejtjeldokumentációt égetéssel kell megsemmisíteni. A megsemmisítést legalább 2 olyan személy végezze, akiknek "Működési" illetve "Javítási Engedély"-ük van.

2.6.2. Rendkívüli esemény esetén /pl. ha támadás fenyegeti a rejtjelző szervet/, ha a rejtjelző eszközök nem őrizhetők meg, a KRSZ /RSZ/ vezetője, illetve távollétükben az a személy, aki a rejtjelző eszközökért felelős, köteles a rejtjelző eszközök megsemmisítéséről gondoskodni.

A megsemmisítésről jegyzőkönyvet kell felvenni. Különleges esetekben a jegyzőkönyvet a megsemmisítés után is fel lehet venni.

A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, hogy kinek az utasítására, kinek a jelenlétében, milyen körülmények között, mit semmisítettek meg.

3. A rejtjelző eszközök szállítása

3.1. Rejtjelző berendezés különböző közlekedési, szállító-eszközön legalább 2 személy, fegyveres őrzés mellett szállíthat, akik közül az egyiknek rendelkezni kell "Betekintési", "Javítási" vagy "Működési Engedély"-lyel.

3.2. A szállításra kerülő rejtjelző berendezéshez 3 példában kísérlőlevelet kell kiállítani, melyek közül egy példányt a KRSZ felé kell továbbítani, egy példány a fogadó RSZ-hez kerül, s egy példány a küldő RSZ-nél marad.

3.3. A rejtjelző eszközöket az állami futárszolgálat vagy külön futár igénybevételével szabad szállítani a biztonsági rendszabályok betartása mellett. Külföldre csak diplomáciai futárszolgálattal az NK0-n keresztül továbbíthatók.

A szállított rejtjeleszközre kísérőlevelet kell készíteni, amelyet a csomagtól elkülönítve, külön borítékban kell elhelyezni.

2.4. A rejtjelző eszközöket átvevők személyileg felelősek az átvett okmányokért, azok épségéért.

A csomag sérülésére, illetéktelen személy általi erőszakos felbontására utaló körülményeket és egyéb rendellenességeket a KRSZ Vezetőjének azonnal jelenteni kell, aki jegyzőkönyvet vesz fel, s annak egy példányát az OR-nak megküldi.

Ha az átvételkor rendellenességet nem tapasztalnak, az okmányok hiánytalan átvételéről értesíteni kell a küldő szervezetet.

VI. A rejtjelzéssel kapcsolatos okmányok, anyagok kezelése és ügyvitele

1. A rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok kezelését, ügyvitelét a 14/1971. Korm.sz. rendelet, illetve az az alapján a III. Főcsoportfőnökség által kiadott "Ügyviteli Szabályzat" szerint kell végezni az alábbi eltérésekkel:

1.1. A rejtjelzéssel kapcsolatos dokumentációkat, a KRSZ illetve az RSZ-ek által kiállított okmányokat, anyagokat, iratokat megkülönböztető "R" jelzéssel és "Szigoruan titkos", "Különösen fontos" minősítéssel kell ellátni.

1.2. A KRSZ, illetve az RSZ-ek által készített ügyiratok, levelezés iktatására és nyilvántartására a KRSZ és az RSZ-ek saját, megkülönböztető számmal rendelkezzenek.

2. A rejtjelző munkával kapcsolatos ügyvitelt az alábbi csoportosításban kell végezni:
  - a rejtjelzéssel kapcsolatos okmányok kezelése és ügyvitele, őrzése, megsemmisítése;
  - a rejtjelző eszközök és tartozékaik nyilvántartása.
- 2.1. Minden rejtjelzéssel kapcsolatos okmányt, anyagot, levelezést a TÜK szabályai betartásával, az egyéb ügyiratoktól elkülönítve kell a KRSZ-nek RSZ-eknek kezelni, tárolni ("R" TÜK).
- 2.2. A rejtjeldokumentumokat, okmányokat és egyéb ügyiratokat lehetőség szerint a rejtjelző munkahelytől elkülönítve, külön helyiségben kell őrizni.
A munkahelyen csak a rejtjelzésre vonatkozó instrukciók, utasítások és munkafüzetek maradhatnak.
3. A rejtjelző eszközöket és a velük azonos elbirálás alá eső anyagokat a KRSZ-nél kell központilag nyilvántartani, de azokról nyilvántartást kell vezetni a rejtjelző szerveknél is.
- 3.1. Az RSZ-ek részére kiadott rejtjelző eszközök, okmányok, anyagok egységes, naprakész nyilvántartási rendszerét az Intézkedés 1-es számú melléklete tartalmazza.
4. A felhasznált rejtjelző eszközök, okmányok, anyagok őrzésének, selejtezésének, megsemmisítésének rendje.
- 4.1. A BRSZ-nél felhasznált rejtjelgammákat, rejtjelzett táviratokat, piszkozati anyagokat 48 órán belül meg kell semmisíteni.

- 4.2. A napi feldolgozó munkával kapcsolatos táviratok őrzési ideje a tárgyhónap lezárása után egy év. A KRSZ irattárba kerülő egyéb jellegű táviratokat, ügyiratokat és egyéb levelezéseket a tárgyév lezárása után 10 év múlva selejtezni kell. Az RSZ-eken az ügyiratok őrzési ideje 5 év, utána az anyagokat a KRSZ kezelésébe kell adni. Ugyancsak a KRSZ-hez kell visszajuttatni mindazon lezárt munkafüzeteket, amelyek az RSZ-eken már nem kerülnek további felhasználásra.
- 4.3. A "KVC-V" és "Z" gammakulcsok lapjait a felhasználásuk után, a kulcstömb elfogyása után a borítólapot is, meg kell semmisíteni.
- 4.4. A selejtezésről, megsemmisítésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amely tartalmazza a megsemmisítés sorszámát, dátumát, a megsemmisítésre került rejtjeleszköz, anyag, okmány megnevezését, példány- és lapszámát, a megsemmisítést végzők nevét.
- 4.5. A rejtjelző berendezés megsemmisítésének engedélyezését az OR-tól előzetesen kérni kell (kivéve ha rendkívüli helyzet miatt válik szükségessé a megsemmisítés) majd a megsemmisítésről a jegyzőkönyv számának közlésével az OR-t tájékoztatni kell.

VII. A rejtjeltáviratok feldolgozásának
alapelvei

1. Rejtjeltáviratként kell küldeni h iradó eszközön minden szigoruan titkosnak, titkosnak minősített közleményt.
2. A rejtjelzésre /titkosításra/ kerülő nyilt szövegek összeállításának rendjét az Általános Ügyviteli Szabályzat tartalmazza.

Aláírási joggal rendelkező személyek:

- RESZ vezető (Osztályvezető)
- RESZ vezetőhelyettes (Osztályvezető-helyettes)
- Az általuk felhatalmazott személyek.

- 2.1. A távirat szövegének készítése, vagy a távirat szövegének megismerése csak illetéktelen személyek kizárásával történhet.

A nyilt szöveget a feladó, vagy a címzett által meghatározott személyen kívül mással megismertetni nem lehet.

- 2.2. A távirat szövegét teljes egészében rejtjelezni kell. A távirat olyan fejegyzést nem tartalmazhat, amely a rejtjelzés módjára, vagy a nyilt szöveg tartalmára utal.

3. A kimenő vagy beérkező táviratokat sürgősségi sorrendben kell feldolgozni. (Sürgősségi jelzések: Jelzés nélküli, URGENT, VY URGENT)
4. A táviratok rejtjelzésével kapcsolatos dekonspirációs eseményeket (ugyanazon gammaszalag többszöri felhasználása, nyilt szöveg rejtjelzés nélküli továbbítása, stb.) a KRSZ Vezetőjének haladéktalanul jelenteni kell.

5. A rejtjelzett táviratok kezelésére, megsemmisítésére a VI. fejezet rendelkezései az irányadók.

6. A táviró rejtjelző berendezést, az "Almaz" berendezést, valamint a "B8D" kezelőpultot, rádióösszeköttetési csatornákat csak titkos és szigorúan titkos közlemények továbbítására szabad felhasználni.
Más jellegű közleményt továbbítani, a távirat szövegéről, a szolgálati közlemények tartalmáról nyílt beszélgetést folytatni szigorúan tilos.

VIII. A rejtjelző munka ellenőrzése

1. A rejtjelző szolgálatok rejtjelzéssel kapcsolatos tevékenységét ellenőrizni kell.
Ellenőrzést csak az előljáró parancsnok (osztályvezető, osztályvezető-helyettes, RSZ-vezetők, illetve helyetteseik), az OR munkatársai, a KRSZ Vezető, illetve az általa megbízott KRSZ előadó végezhet.

2. A KRSZ Vezetője, illetve a KRSZ előadó köteles az Osztály ellenőrzési terve alapján a központi objektum területén található RSZ-eknél (ARSZ, BRSZ, CRSZ) évente kétszer, a vidéki iránymérő állomásoknál (422. 423.) évente egyszer ellenőrzést tartani.
Az RSZ-ek vezetői folyamatos ellenőrzést végeznek.

3. A rejtjelző szerveknél ellenőrizni kell:

- a rejtjelző munkára vonatkozó utasítások, parancsok, intézkedések végrehajtását;
- a rejtjelző berendezések üzemeltetésére és biztonságára vonatkozó instrukciók betartását;
- a nyilvántartásban szereplő rejtjelző eszközök, okmányok, anyagok hiánytalan meglétét;
- az ügyvitel (nyilvántartás, levelezés, személyi okiratok) helyzetét;
- a beosztottak szakmai felkészültségét.

4. Az ellenőrzési tapasztalatokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

IX. Egyéb előírások

1. A KRSZ Vezetője köteles a KRSZ /az RSZ-ek/ területén rendkívüli esemény megtörténtét az Osztályvezetőnek és az OR Vezetőjének azonnal jelenteni, további intézkedés végett.

1.1. Rendkívüli eseménynek kell tekinteni:

- A nyilvántartásban szereplő rejtjelző eszközök a rejtjelző berendezések működésére vonatkozó instrukciók, műszaki dokumentációk, rejtjelkulcsdokumentációk hiányát;

- a rejtjelző eszközökre, kulcsokra, üzemeltetésre vonatkozó adatoknak, továbbá titkos anyagok, okmányok, táviratok tartalmának illetéktelen személyeknek való közlését;
- a titkos anyagok, okmányok (nyílt szövegek) hiányát, elvesztését;
- a rejtjelkulcsok nyílt adását, az egy alkalomra szóló kulcsok, gammaszalagok kétszeri vagy többszöri felhasználását;
- a konspiráció, biztonsági rendszabályok be nem tartását a szállításnál, tárolásnál, üzemeltetésnél és javításnál.

2. A KRSZ Vezetője minden év december 15-ig készítsen beszámoló jelentést, amely tartalmazza a KRSZ helyzetének értékelését, rejtjelbiztonsági kérdéseket, a KRSZ éves főbb tevékenységét.

A jelentés egy példányát az OR-nak meg kell küldeni.

3. Az RSZ-ek vezetői minden év november 30-ig kötelesek jelentést felterjeszteni a KRSZ-nek, amelyben értékelik az RSZ éves rejtjelző tevékenységét.

Az éves jelentés összeállításához a szempontokat a 2. sz. melléklet tartalmazza.

4. Mindazon személyek, akik a rejtjelző munkára vonatkozó utasítások megsértését, szabálytalanságot, vagy rendellenességet észlelnek, haladéktalanul jelenteni kötelesek előljáró parancsnokuknak.

5. A rejtjelző munkával, a rejtjelző eszközökkel, valamint az eszközök biztonságával összefüggő - jelen intézkedésben nem szabályozott - kérdésekben az Osztály Vezetője az OR Vezetőjével egyetértésben jogosult dönteni és intézkedni.
6. Jelen intézkedést az érintett személyi állománnyal a szükséges mértékben oktatás tárgyává kell tenni.
7. Ezen intézkedés kiadása napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályukat veszti az addig érvényben lévő, a BM. III/5. Osztály Vezetőjének 98-1-5-6/74. sz. Rejtjelzési Utasítása és a KRSZ Vezetőjének 98-R-426-12/77. sz. Intézkedése.

Kuzsa
Ruzsa Károly r. ezredes
Osztályvezető

Készült: 12 pld-ban, 20 lapon
Kapják: elosztó szerint

Belügyminisztérium
III/5. Osztály
Központi Rejtjelző Szerve

Szigoruan titkos!
Különösen fontos!

Ikt.sz.: 98-R-425-3/87.

^{2.}
..... sz. pld.

A BELÜGYMINISZTERIUM III/5. OSZTÁLY
VEZETŐJÉNEK

2/1987.
..... számu

INTÉZKEDÉSE

1. sz. melléklete

T Ö R Ö L V E !
A minősítést megszüntette:
Dr. Hellebrandt László
Beosztása: IH ny. ezr.

2001 07. 04.

Törlés hitelül:

P. H.

A rejtjeleszközök, a rejtjeleszközökkel azonos elbirálás alá eső eszközök, rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok egységes ügykezelése, nyilvántartási rendszere

I. Az "R" ügykezelés, nyilvántartás célja, követelményei

1. Az "R" ügykezelés, nyilvántartás célja a KRSZ és az RSZ-ek kezelésében lévő rejtjelzési eszközök, "Szigoruan titkos!" "Különösen fontos!" minősítésű anyagok, okmányok, a rejtjelzéssel kapcsolatban keletkezett ügyiratok tételes kimutatása, hiánytalan megléte, elszámolása, más tárgyú anyagoktól elkülönített kezelése.

2. Követelményei:

2.1. Állandóan naprakészen tükrözze:

- az Osztály rejtjelző állományának, a "Javitási, Betekintési Engedély"-lyel rendelkezők, valamint a "Titoktartási Nyilatkozat"-ot aláírtak létszámát;
- az Osztály rejtjeleszköz készletét, beleértve a használatban lévő és használaton kívüli, tartalék rejtjeleszközöket.

2.2. Legyen áttekinthető, nyomonkövethető
/A nyilvántartás alapján a rejtjeleszközök holléte könnyen kimutatható legyen./

2.3. Be kell tartani az Intézkedés, a TÜK szabályainak előírásait.

II. Az "R" ügykezelés, nyilvántartás rendszere

1. Az "R" ügykezelés:

- 1.1. A KRSZ viszonylatonként külön iktatólapon iktatja és tartja nyilván a hozzá beérkezett és az ott keletkezett ügyiratokat.
- 1.2. Az RSZ-ek a KRSZ-szel folytatott levelezést, iktatólapon más, nem rejtjelzéssel kapcsolatos ügyiratoktól elkülönítve vezeti.
- 1.3. Az éves "R" iktatólapokat minden év december 31-ével le kell zárni.

2. A nyilvántartás rendszere:

2.1. A KRSZ főnyilvántartási számmal látja el és nyilvántartásba veszi:

- Az Osztály rejtjelzői állományának kiadott "Működési Engedély"-eket;
- A "Betekintési", illetve "Javítási Engedély"-eket;
- Az aláírt "Titoktartási Nyilatkozat"-okat;
- A KRSZ őrzésében lévő, "M" helyzet esetére tartalékoltt rejtjeleszközöket ("SZT-1080, 1081")
- Az Osztály területén található, az RSZ-eknél rendszeresített rejtjeleszközkészletet;
- A rejtjelzői munkavégzésre vonatkozó utasításokat, intézkedéseket, megállapodásokat;
(Az MNK BM 08/1973. sz. utasítása, a BM. III/5. Osztályvezetőjének rejtjelzői tevékenységre vonatkozó Intézkedése, a BM. III/5. Osztály és a BM. III/V-6. Osztály közötti rejtjelforgalmi megállapodás)
- A rejtjelzéssel kapcsolatos használatban lévő, "Szigoruan titkos!" minősítésű könyveket, naplókat, munkafüzeteket, megsemmisítési jegyzőkönyveket;
- Az OR-tól illetve az NKO-n keresztül érkezett rejtjeldokumentumokat, rejtjelanyagokat:

2.2. Az "R" ügykezelés, nyilvántartás vezetéséért a KRSZ Vezető, illetve a KRSZ előadó a felelős.

3. Az RSZ-ek nyilvántartása tartalmazza:

- Az RSZ-en dolgozó "Működési, Betekintési, Javítási Engedély"-lyel rendelkezők, illetve "Titoktartási Nyilatkozat"-ot aláírtak névsorát;

- Az RSZ kezelésében lévő rejtjeleszköz (rejtjelző berendezés, a hozzátartozó instrukció, technikai leírás, azok kiegészítései, kulcsdokumentumok) főnyilvántartási számát;
- A rejtjelzéssel kapcsolatos utasítások, intézkedések főnyilvántartási számát;
- A KRSZ-től kapott rejtjelzéssel kapcsolatos rejtjeldokumentumok (könyvek, naplók, munkafüzetek, stb.) főnyilvántartási számát.

3.1. Az "R" ügykezeléséért, a nyilvántartás vezetéséért, a rejtjeleszköz őrzéséért, tárolásáért az RSZ Vezető, illetve az általa megbízott személy felelős.

III. A nyilvántartásban szereplő rejtjelző eszközök, anyagok, okmányok

1. Rejtjelző eszköznek minősülnek az Osztály RSZ-eken használatban lévő és használaton kívüli rejtjelzési berendezések, azok egységei és tartalék kulcskészletei, üzemeltetési és karbantartási utasításai; a rejtjeltáblák és azok használati utasításai, valamint az alkalmazott kulcsdokumentumok.

1.1. Az RSZ-ek kezelésében lévő rejtjelző eszközök:

- ARSZ, CRSZ, CRSZ-421, 422, 423:
A "KVARC" rejtjelző berendezés, egységei ("A" és "B"), kazetták,

A berendezéshez tartozó üzemeltetési, karbantartási utasítás,

Kulcsdokumentuma: "KVC-V" rejtjelkulcs;

A rejtjelző berendezés rejtjeltáblája:

az "SZT-2500" - alsó, felső és POV részei,
valamint az "SZT-2500"-as instrukció.

- BRSZ

A "Dudek" rejtjelző berendezés, az üzemeltetési, karbantartási utasítással,

Kulcsdokumentumai: "GE", "I", "G-32/A" rejtjelkulcsok

Az "Almaz" rejtjelzést segítő berendezés;

- CRSZ

Az "Operáció" rejtjelző berendezés, az üzemeltetési, karbantartási utasítással,

Kulcsdokumentuma: "GVS" rejtjelkulcs

Rejtjeltáblája: az "SZT-2500" - alsó, felső és POV
részei, valamint
az "SZT-2500"-as instrukció,

A közeliiránymérési eredmények, a kapcsolattartás rejtjelzésére szolgáló

"Ű-62" rejtjeltábla, a hozzátartozó
instrukcióval

Kulcsdokumentumai: "I" és "Z"
rejtjelkulcsok

"SZT-1082" rejtjeltábla, a hozzátartozó
instrukcióval

Kulcsdokumentumai:

"SZT-1082" rejtjelkulcs

Az "SZT-41325" rejtjeltábla, a hozzátartozó instrukcióval és rejtjelkulccsal;

2. A KRSZ-nél és az RSZ-eken lévő rejtjelzéssel kapcsolatos dokumentumok:

2.1. A rejtjelző berendezés működtetéséhez szükséges rejtjelkulcsok bontási utasításai

- "KVC-V" bontási utasítás
- "GE-N" bontási utasítás
- "GVS" bontási utasítás

2.2. "Szigoruan titkos!; Különösen fontos!" minősítésű "R" jelzéssel ellátott munkafüzetek;

- "R" jelzésű hibanapló
- "R" jelzésű kézbesítő füzet
- "R" jelzésű megsemmisítési jegyzőkönyv
- "R" jelzésű levelezési dossziék.

IV. A nyilvántartás menete és dokumentumai

1. A III. fejezetben felsorolt rejtjelző eszközöket, dokumentumokat, anyagokat a KRSZ-nek és az RSZ-eknek speciális nyilvántartási dokumentumokban mennyiségileg, példány és darab-, illetve lapszám szerint kell nyilvántartani.
2. A nyilvántartási dokumentumoknak, könyveknek naprakész állapotban tükrözniük kell a műszaki anyagraktár készletnyilvántartásából átvett és a KRSZ, illetve az RSZ-ek kezelésében lévő rejtjelző berendezések, kulcsdokumentumok és egyéb, a rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok mennyiségét, alkalmazásának helyét és nyilvántartási számát; A rejtjelző eszközök mozgását, megsemmisítését.

3. A KRSZ nyilvántartó dokumentumai:

- 3.1. "Főnyilvántartó könyv", mely alapján a rejtjelzéssel kapcsolatos dokumentumok, anyagok, okmányok növekvő sorszám szerint kapnak főnyilvántartási számot.
- 3.2. Személyi okmányok ("Működési, Betekintési, Javítási Engedély" és "Titoktartási Nyilatkozat") nyilvántartására és tárolására szolgáló dossziék,
- 3.3. "Eszköznyilvántartó lap" a rejtjelző eszközök nyilvántartási számát tartalmazza;
- 3.4. A rejtjelző berendezések működtetéséhez szükséges kulcsdokumentumok nyilvántartására szolgáló "kulcsnyilvántartó könyv"-ek.

4. Az RSZ-en folyó nyilvántartás dokumentumai:

- 4.1. "Darabonkénti nyilvántartó könyv"
Az RSZ kezelésében lévő, használatban és használaton kívüli rejtjelző berendezések nyilvántartására.
Tartalmaznia kell a rejtjelző berendezések, azok egységeinek, kazettáinak számát és darabszámát, valamint a berendezés mozgása esetén a kísérőlevél számát, s azt, hogy kinek lett átadva.
- 4.2. "Kulcsdokumentumok nyilvántartó lapja" elnevezésű könyv a rejtjelző berendezés üzemeltetése céljából a KRSZ-től kapott rejtjelkulcsok nyilvántartására szolgál.
A nyilvántartás vezetése során fel kell tüntetni a rejtjelkulcs példányszámát, az átvétel, a használatba vétel és a megsemmisítés időpontját.

- 4.3. "A berendezés, a felhasználási utasítások, instrukciók és technikai dokumentációk jegyzéke" elnevezésű könyv. A rejtjelzési berendezések üzemeltetési, karbantartási utasításainak, a rejtjeltáblák felhasználási utasításainak és kiegészítéseinek, valamint a rejtjelzéssel kapcsolatos egyéb dokumentációk (Intézkedés és mellékletei, "Bontási Utasítás"-ok, stb.) főnyilvántartási számát kell a könyvbe bevezetni.

V. A nyilvántartás vezetésének ellenőrzése

1. A KRSZ, RSZ-ek az Osztály éves tervében előírt, a terven kívüli ellenőrzés során ellenőrizni kell a helyi nyilvántartás vezetését, a bevezetett adatok tényszerű helyességét, a rejtjelző berendezések, egységek, kazetták, rejtjeldokumentációk hiánytalan meglétét, előírás szerinti őrzését. Az ellenőrzés lefolytatását az Intézkedés szabályozza.

VI. Egyéb rendelkezések

1. Rejtjelző berendezések, rejtjelzési dokumentációk szállítása:
  - 1.1. A rejtjelző berendezés szállítása csak zárt, falakattal és szárazpecséttel ellátott ládában történhet.

A kísérőlevélre a szárazpecsét számát rá kell vezetni. A ládára feltűnő helyen fel kell tüntetni a "Baleset esetén csak a küldő Szerv bonthatja fel" jelzést. Súlyosabb közlekedési baleset esetén a legközelebbi rendőri szerv segítségét kell kérni a szállítmány biztonságos őrzésére.

A balesetet jelenteni kell az Osztálytitkárságra, illetve az ügyeletes tisztnek.

Járművön történő szállítás esetén a szállítmányt a kísérők nem hagyhatják őrízetlenül.

- 1.2. Rejtjelzési anyagot, dokumentációt gépkocsin vagy járművön kettős csomagolásban (boriték vagy papír-csomag) a TÜK előírások betartásával, a KRSZ, illetve az RSZ Vezető engedélyével lehet szállítani.
  - 1.3. A rejtjelző berendezés és rejtjelzési dokumentációk hiánytalan és sértetlen átvételét az RSZ Vezetője, vagy megbízottja a kísérőlevél másodpéldányán okmányolással igazolja.
2. A rejtjelző berendezések rendkívüli esemény (ellenséges támadás, elemi csapás) során történő megsemmisítés módját a később kiadásra kerülő intézkedés szabályozza.
    - 2.1. A rejtjelző eszközök, kulcsdokumentumok és egyéb rejtjelzési dokumentáció megsemmisítését az "összesített jegyzék a törzs, illetve az egység által megsemmisített kulcsstömbökről és borítólapjaikról" elnevezésű könyvben történhet.

Ruzsa Károly
Ruzsa Károly r. ezredes
Osztályvezető

Készült: 12 pld-ban, 9 lapoldalon

Kapják: elosztó szerint

Belügyminisztérium
III/5. Osztály

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

Ikt.sz.: 98-R-425-3/87.

.....^{2.} sz. pld.

TÖRÖLVE!
A minősítést megszüntette:
Dr. Hellebrandt László
Beosztása: IH ny. ezr.

2001 07. 04.

Törlés hitelesül:

P. H.

A BELÜGYMINISZTERIUM III/5. OSZTÁLY
VEZETŐJÉNEK

.....^{2/1987} számú

INTÉZKEDÉSE

2. sz. melléklete

SZEMPONTOK

a z RSZ-ek éves jelentései össze-
állításához

Az Intézkedés IX/3. sz. pontja alapján az RSZ-ek vezetői minden év november 30-ig éves jelentést kötelesek összeállítani az RSZ rejtjelzői tevékenységéről.

A jelentésnek tartalmaznia kell:

- 1./ Az év során bekövetkezett szervezeti változásokat, azok hatását a rejtjelző tevékenységre;
- 2./ A rejtjelzés személyi feltételeinek biztosítását;
  - 2.1. Fluktuáció
/Kik kaptak "Működési, Javítási, Betekintési Engedély"-t, valamint "Titoktartási Nyilatkozat"-ot?/

2.2. Kiképzés, továbbképzés rendszere
/Van-e tematika, mit tartalmaz?
Vizsgáztatások, továbbképzések megvalósulása/

3./ A rejtjelzés technikai követelményeinek biztosítását;

3.1. Milyen rejtjelző gépek vannak, s megfelelnek-e a követelményeknek?

3.2. A rejtjelző technika javítása, karbantartása.

4./ A rejtjelző munkavégzésnek, a rejtjelző eszközök tárolásának, őrzésének biztonsági körülményeit;

5./ Az Intézkedés előírásainak érvényesülését;

6./ A rejtjelanyagok nyilvántartásának, az "R" TÜK betartásának helyzetét;

7./ Az Intézkedés előírásainak megsértésének, dekonspirációs események konkrét, rövid leírását;

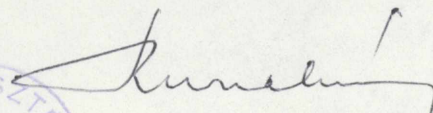
8./ Az ellenőrzések /az OR, KRSZ, RSZ Vezető részéről/ helyzetét, hatékonyságát;

9./ A KRSZ-ek és az RSZ-ekkel való kapcsolattartás rendszerét;

10./ Javaslatokat a rejtjelző tevékenység személyi és technikai feltételeinek hatékonyabb biztosítására, valamint a rejtjelzés biztonsági helyzetének további javítására.

Készült: 12 pld-ban, 2 lapon

Kapják: elosztó szerint

Ruzsa Károly r. ezredes
Osztályvezető

